

Sygn. akt IV RC 364/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 02 października 2014 roku

Sąd Rejonowy Białymstoku Wydział IV Rodzinny i Nieletnich w składzie następującym:

Przewodniczący: Barbara Monach - Lisowska

Protokolant: Łukasz Ławreszuk

po rozpoznaniu w dniu 18 września 2014 roku w Białymstoku

sprawy z powództwa J. S. (1)

przeciwko J. S. (2)

o ustalenie ustania obowiązku alimentacyjnego

I. Powództwo oddała.

II. Oplatę stosunkową w wysokości 240 złotych uznaje za uiszczoną w całości przez powoda.

Sygn. akt. IV RC 364/14

UZASADNIENIE

Powód J. S. (1) wniósł o ustalenie ustania obowiązku alimentacyjnego wobec J. S. (2). Żądanie uzasadnił wiekiem pozwanej oraz okolicznością ukończenia przez nią edukacji i podjęcia zatrudnienia (k. 2). Na rozprawie dodał, iż skoro pozwana urodziła dziecko, to obowiązek utrzymywania jej i dziecka – spoczywa teraz na konkubencie pozwanej.

Pozwana J. S. (2) wniosła o oddalenie powództwa, podnosząc, iż w tym roku rozpocznie studia w trybie stacjonarnym (protokół rozprawy z dnia 18 września 2014 roku k. 10).

Sąd ustalił, co następuje:

Pozwana J. S. (2) pochodzi ze związku małżeńskiego powoda J. S. (1) i B. K.. Rodzice pozwanej są po rozwodzie. Alimenty w dotychczasowej wysokości po 400 złotych miesięcznie zostały zasądzone wyrokiem Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 22 marca 2011 roku w sprawie IV RC 66/11 (k. 22 akt Sądu Rejonowego w Białymstoku, sygn. IV RC 66/11). Wyrok został utrzymany w mocy wyrokiem Sądu Okręgowego w Białymstoku z dnia 25 maja 2011 roku, sygn. akt II Ca 385/11 (k. 34 akt Sądu Rejonowego w Białymstoku, sygn. IV RC 66/11).

Małoletnia wówczas J. S. (2) miała 16 lat. Była uczennicą III klasy gimnazjum. Była zdrowa. Według sądu jej koszt utrzymania wynosił wówczas około 1000 zł miesięcznie.

J. S. (1) miał 42 lata. Według oświadczenia pracował dorywczo przy wyrobie figurek z gipsu i kopaniu jam na cmentarzu i osiągał z tego dochód do 1500 zł. Sąd ocenił wówczas jego możliwości zarobkowe na kwotę ponad 2000 zł. Pozwany pozostawał w kolejnym związku małżeńskim, z którego miał córkę w wieku 8 lat. Żona pozwanego nie pracowała. Rodzina mieszkała w domu jednorodzinnym. J. S. (1) spłacał kredyt zaciągnięty na kwotę 2000 zł. Posiadał samochód marki P. z 2003 roku. Poza J. alimentował jeszcze córkę L. w kwocie po 250 zł miesięcznie.

Matka pozwanej B. K. pracowała w przedsiębiorstwie (...) w B. zarabiając miesięcznie około 3300 zł netto.

Obecnie **J. S. (2)** ma 20 lat. W roku 2014 zdała maturę. W roku akademickim 2014/2015 została przyjęta na I rok stacjonarnych studiów pierwszego stopnia na Wydziale Ekonomii i (...) w B., na kierunek (...) Stosunki (...), (decyzja (...) k. 14). Dnia (...) urodziła dziecko. Jest panną, nie posiada majątku. Mieszka z dzieckiem u swojej matki. Ojciec jej dziecka ma 22 lata, studiuje zaocznie, wykonuje prace dorywcze, mieszka u swoich rodziców i pomaga w utrzymaniu dziecka.

Matka pozwanej **B. K.** nadal pracuje w (...), uzyskuje dochód w wysokości ok. 3.700 złotych netto miesięcznie (k. 9) Jest mężatką, według oświadczenia pozwanej – od kilku miesięcy nie mieszka razem z mężem. Ma samochód marki V.. Poności koszty utrzymania mieszkania: czynsz – 750 zł, energia – 250 zł.

J. S. (1) ma 44 lata, z zawodu jest murarzem. Deklarował, iż nadal utrzymuje się z prac dorywczych – kopania jam na cmentarzu. Miesięcznie jest w stanie zarobić ok. 1.000 złotych. Jego żona jako hostessa uzyskuje dochód w wysokości ok. 800 złotych miesięcznie. Rodzina zamieszkuje w domu jednorodzinnym, którego koszt utrzymania sięga miesięcznie kwoty 1000 zł. Powód nadal jeździ samochód marki P. z 2003 roku. Jego córka z obecnego małżeństwa ma 12 lat. (protokół rozprawy z dnia 18 września 2014 roku k.11).

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 138 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Przy czym zmiana wyroku lub umowy, o której mowa w art. 138 k.r.o., może między innymi polegać na stwierdzeniu ustania obowiązku alimentacyjnego (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21.01.1999 r., I CKN 1292

Według art. 133 § 1 k.r.o., rodzice zobowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. To szczególne unormowanie obowiązku alimentacyjnego polega na tym, że obowiązek rodziców dostarczania środków utrzymania i wychowania trwa dopóty, dopóki dziecko nie zdobędzie, stosownie do swoich uzdolnień i predyspozycji, kwalifikacji zawodowych, czyli do chwili usamodzielnienia się, i to niezależnie od osiągniętego wieku. Tak orzekł Sąd Najwyższy w następujących wyrokach: Obowiązek przewidziany w art. 133 § 1 kro wygasa z chwilą osiągnięcia przez dziecko odpowiedniego stopnia fizycznego i umysłowego rozwoju, potrzebnego do usamodzielnienia się i do uzyskania środków utrzymania z własnej pracy i z własnych zarobków (uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 08 sierpnia 1980 roku w sprawie III CRN 144/80, OSNC 1981/1/20). Osiągnięcie samodzielności przez dziecko, w rozumieniu art. 133 § 1 k.r.o., zakłada zdobycie przez nie odpowiadających jego uzdolnieniom i predyspozycjom kwalifikacji zawodowych. Rodzice winniłożyć na utrzymanie i wykształcenia także pełnoletniego dziecka, zdobywającego kwalifikacje zawodowe, odpowiadające jego uzdolnieniom i predyspozycjom, np. uczącego się w szkole pomaturalnej lub studiującego na wyższej uczelni. Warunkiem jest tylko, by był to czas rzeczywistej nauki (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 listopada 1998 roku, sygn. akt I CKN 898/97).

J. S. (2) ma 20 lat, w maju 2014 roku zdobyła wykształcenie średnie ogólne, nie ma wyuczonego zawodu, do tej pory nie zaniedbywała rażąco obowiązku szkolnego. Jedynie na etapie gimnazjum powtarzała jedną klasę. Obecnie dostała się na studia stacjonarne, które chce podjąć. Nie posiada także żadnego majątku.

Mając na uwadze chęci do dalszej nauki, brak wyuczonego zawodu i związane z tym trudności w znalezieniu pracy na rynku należy przyjąć, iż nie można zmuszać pozwanej do zrezygnowania z nauki. Jeżeli chce ona kontynuować naukę i zamiar ten znajduje potwierdzenie w złożonych dokumentach, to za usprawiedliwione należy uznać dalsze alimentowanie jej przez rodziców. Jak wyjaśnił SN w wyroku z dnia 14 listopada 1997r. (III CKN 257/97, OSNC 1998/4/70): „przy orzekaniu o obowiązku alimentacyjnym rodziców wobec dzieci, które osiągnęły pełnoletność, brać należy także pod uwagę, czy wykazują one chęć dalszej nauki oraz czy ich osobiste zdolności i cechy charakteru pozwalają na rzeczywiste kontynuowanie przez nie nauki”. Po ukończeniu studiów zwiększą się szanse pozwanej na podjęcie stałej, dobrze płatnej pracy, a w konsekwencji, będzie w stanie utrzymać się samodzielnie. Na podkreślenie

zasługuje determinacja pozwanej w dążeniu do ukończenia wyższych studiów – mimo urodzenia dziecka. I w tym dążeniu rodzice powinni wspierać ją zarówno psychicznie, jak i materialnie.

Pozwana jako matka zobowiązana jest do opieki nad swoim dzieckiem. Wobec powyższego nieuzasadnione byłoby przyjęcie, iż jest ona w stanie studiować, a także podjąć pracę zarobkową i samodzielnie się utrzymać.

Powód podnosił, iż obecnie obowiązek utrzymywania jej i dziecka – spoczywa na konkubencie pozwanej. W ocenie Sądu pozwany nie udowodnił, iż pozwana pozostaje w konkubinacie i zamieszkuje razem z partnerem. Na ojcu dziecka urodzonego przez pozwaną – ciąży obowiązek alimentacyjny wyłącznie wobec małoletniego dziecka. Pozwana nie zawarła bowiem związku małżeńskiego z ojcem swojego dziecka, nie zamieszkuje razem z nim i nie tworzy rodziny w rozumieniu kro. Nie zaktualizował się więc obowiązek ojca jej dziecka w zaspakajania potrzeb całej rodziny, określony w art. 27 k.r.o.

Zgodnie z art. 133 § 3 k.r.o. rodzice mogą uchylić się od świadczeń alimentacyjnych względem dziecka pełnoletniego, jeżeli są one połączone z nadmiernym dla nich uszczerbkiem, sytuacja ta nie występuje w przedmiotowej sprawie. W porównaniu ze stanem faktycznym stanowiącym podstawę rozstrzygnięcia w sprawie IV RC 66/11, należy zauważyć, iż sytuacja finansowa powoda uległa poprawie – zatrudnienie podjęła jego żona, powód spłacił już ciążący na nim kredyt, uległy zmniejszenia jego zobowiązania alimentacyjnych, nie jest już bowiem obciążony alumnatami na córkę L..

Powód J. S. (1) nadal nie ma stałe pracy. Zdaniem sądu nadal nie wykorzystuje w pełni swego potencjału zawodowego. Należy podkreślić, że przez ustawowe określenie „możliwości zarobkowe i majątkowe” należy rozumieć nie tylko zarobki i dochody rzeczywiście uzyskiwane ze swego majątku, lecz te zarobki i dochody, które osoba zobowiązana może i powinna uzyskiwać przy dołożeniu należytej staranności i przestrzeganiu zasad prawidłowej gospodarki oraz stosownie do swoich sił umysłowych i fizycznych. Powód jest stosunkowo młodym mężczyzną. Wprawdzie w toku postępowania podnosił, że z uwagi na dawny wypadek przy pracy ma wgnieciony staw łokciowy i przy ciężkich pracach odczuwa ból, jednak sam przyznał, że obecnie nie leczy się. W ocenie Sądu, skoro pozwany jest w stanie pracować fizycznie na cmentarzu, to tym samym może podjąć pracę w wyuczonym zawodzie murarza. Doświadczenie życiowe i zawodowe sądu nakazuje ocenić obecne możliwości zarobkowe pozwanego na kwotę ponad 2000 złotych miesięcznie. Powód z pewnością osiąga godziwe wynagrodzenie, skoro nawet nie jest zainteresowany rejestracją w urzędzie pracy.

Od ostatniego wyrokowania o alimentach nie zmalały koszty utrzymania pozwanej. Nie zmieniły się także możliwości zarobkowe jej matki. B. K. nadal pracuje w Polmosie, gdzie zarabia 3.700 złotych netto miesięcznie.

Wskazane okoliczności z pewnością nie uzasadniają ustalenia ustania obowiązku alimentacyjnego J. S. (1). Powód nie może stawiać własnych interesów ponad interes swojej córki. J. S. (2) nie mając jeszcze możliwości samodzielnego utrzymania się, powinna mieć prawnie zabezpieczone środki niezbędne do zaspokajania jej usprawiedliwionych potrzeb.

Reasumując powyższe, w ocenie Sądu w sprawie nie nastąpiła zmiana stosunków, w rozumieniu art. 138 kro, skutkująca ustaleniem ustania obowiązku alimentacyjnego na rzecz pozwanej. W tej sytuacji rodzice są obowiązani do ponoszenia jej kosztów utrzymania.

Z tych względów na mocy powołanych przepisów orzeczono jak w sentencji wyroku.